

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

2 De nomine Iedu, Christo imposito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

ita nec fuit indecens, sed multis rationibus conuenientissimum circumcissionem assumere, quæ licet in alijs carnem peccati significaret: in ipso vero solum veritatem carnis, similitudinem autem carnis peccati, & totius peccati remedium indicaret, ad polliceretur.

Cætera, quæ de hoc mysterio desiderari poterant, vel facilia sunt, vel ex communi ratione circumcissionis petenda, quale est illud de circumstantia temporis, seu octauæ diei. De qua videri potest Bernard. sermo. 3. de hoc mysterio. De circumstantia autem loci cauendus est lapsus Niceph. lib. 1. Hist. capite 122 dicentis Christum fuisse circumcissum in domo Ioseph, in quo nec sibi constat, cum statim cap. sequenti dicat, Christum inuentum esse à Magis in spelunca, & præsepi: nec verum dicit, quia certum est, B. Virginem usque ad diem purificationis à loco natiuitatis Christi non discessisse: fuit ergo in eodem diuersorio circumcissus, vt recte notauit Epiphanius. lib. 1. contra Hæreses tom. primo cap. vltimo post Hæresim 20.

Vltimo tandem inquirere aliquis posset, quid de præputio Christi factum sit. In qua resolum dicere possumus in præsentis loco, præputium illud summa diligentia, ac veneratione seruatum esse à B. Virgine, hoc enim per se verisimile est, & pietati, ac charitati Virgini consentaneum. An vero in resurrectione iterum particula illa fuerit corpori Christi coniuncta, infra agentes de Christi Resurrectione dicemus.

SECTIO I.

Cur nomen Iesus fuerit Christo Domino in circumcissione impositum.

De Cyprianus, lib. de cardinalibus Christi operibus, c. de ratione circumcissionis, indicat, sicut præceptum fuit Israelitis, vt octauo die paruulos circumciderent, ita etiam fuisse mandatum, vt eodem die nomina eis imponerent. Sic enim inquit. Hoc cum octaua die iustum sit celebrari, & nomen circumcissionis aptari, intimatum est illis, qui digni Sanctorum consortio censebantur, quod eorum nomina scriberentur in Calis, & æternæ beatitudinis, quam post vitæ huius septimanam octaua consequitur, heredes fierent, & confortes, quicunque vitæ innocentia sese Domino consecrassent. Non est autem intelligendum, vtrumque fuisse à Deo distincte, & propriè præceptum, Genes. enim. 17. vbi lex circumcissionis traditur, nulla de nomine imponendo fit mentio: sed consuetudinem imponendi nomen octauo die, veluti necessaria quadam consequtione supposita hominum conditione ex lege circumcissionis ortam fuisse. Est enim necessarium hominibus, vt filijs suis propria imponant nomina, vt eos distinguere, vocare, ac de ijs loqui possint, & propter easdem causas necesse est hanc impositionem non differri, sed à principio natiuitatis fieri. Quia vero oportet eam publice, & cum aliqua solemnitate fieri, ideo omnibus nationibus in more fuit, vt post aliquot natiuitatis dies solemniter aliquo ritu hæc nomina imponeretur. Vnde Arthenienfis apud Suidam, decimo natiuitatis die conuocatis cognatis, & amicis, & oblati Dijs sacrificijs nomina filijs imponebant. Romani vero (vt auctor est Festus) octauo die puellis, pueris autem nono imponebant nomina, eos prius lustrando Dijs, & ideo dies illi *lustrici* vocabantur. Cum ergo ritus circumcissionis inter Iudæos fuerit celeberrimus, & per illum infantes suos paucis diebus post natiuitatem Deo consecrarent, conseqens fuit, vt eodem die, quo eos circumcidebant, eis inderent nomina. Vnde hanc fuisse Iudæorum consuetudinem, aperte colligitur ex Luca 1. & 2. & docent omnes Patres explicantes hoc mysterium. Ex quo Theophyl. & Euthym. Luc. 1. recte coniectant, circumcissionem fuisse solitè præcedere

Fr. Suarez tom. 2.

nominis impositionem. Tum quia decebat, vt prius signaculum Dei imprimeretur, quàm imponeretur humanum. Tum etiā, quia non censebatur inter homines dignus nomine, qui nondū fuerat Deo consecratus.

Hunc igitur morem, & quasi politicam legem obseruare voluit Christus: tum vt in omnibus rebus honestis, ac decentibus suæ genti assimilaret sese: tum etiam, vt in omnibus se verum hominem ostenderet, vt late tractat August. ser. 40. de tempore. Christus enim verus Deus cum sit, & homo, sicut proprium nomen habet, quod diuinam eius personam, & naturam exprimit, quale est nomen Verbi, filij, sapientie, genitæ, imaginis, ac similia, ita oportuit, vt secundum humanam naturam proprium nomen haberet, quo inter veros homines censeretur, & ideo inter alias causas, quando per circumcissionem vera eius caro, & sanguis comprobata sunt, tunc illi proprium hominis nomen imponitur.

Ex ijs ergo primo concluditur decuisse, vt Christo recens nato in die Circumcissionis proprium hominis nomen imponeretur. Secundo vero addendum est, oportuisse vt hoc nomen diuina quidem autoritate: ministerio tamen angelorum, & hominum imponeretur. Quod enim diuina autoritas, & angeli ministerium intercesserit ex Matt. 1. & Luc. 1. & 2. aperte constat, vbi angelus prius ad Mariam missus, Ecce, inquit, concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen eius Iesum: certū est autem angelum non nunciassse Virgini, nisi quod à Deo acceperat. Vnde Cyril. libro de fide ad Theodosium prope medium, hæc angeli verba tractans. Nomen, inquit, hoc nouum à Patre opinor per angeli vocem impositum est, & infra

Quando ergo vnigenitus filius, qui patri coeternus ante omnia secula existit, nouissimè temporibus homo factus, & ex muliere natus, & filius declaratus, & primo genitus appellatus, & inter multos fratres numeratus est, tunc ille quoque qui secundum naturam pater est, patris leges (vt ita loquar) sequutus, nomen hoc præsumit. Et ideo (vt notauit Bernard. sermo. 2. de circumc.) de hoc nomine loquens cap. 2. idem Euangelista Lucas, vocatum, dicit esse ab angelo. Vocatum plane, ait Bernardus, non impositum, nempe hoc ei nomen est ab æterno, à natura propria habet, vt sit Saluator, innatum ei est nomen hoc non inditum ab humana, vel angelica creatura. Ratio vero est: primo, quia nomen imponere munus est habentis

authoritatem in eum, cui imponitur, nullus autem proprius ius, & autoritatem habuit in Christum hominem, nisi Deus ipse. Secundo, quia perfecta nominis impositio ex perfecta rei cognitione procedit, nullus autem dignitatē Christi perfecte cognoscebat, nisi solus Deus. Tertio, hæc nominis impositio, quando à Deo fit, est signum specialis beneuolentiae diuinæ, & singularis dignitatis eius, cui imponitur, vt in Abraham, Isaac, Ioanne Baptista, & Petro videre licet. Denique, priuilegium hoc accipiendi nomen à Deo in veteri, ac nouo testamento paucis quidem, aliquibus tamen insignibus personis concessum fuit, non debuit igitur Christo denegari. Vbi obiter obseruandum est, in Scripturis sacris interdum inueniri nomina aliquorum virorum, post ætatis progressum mutata, interdum à principio imposita vel ante conceptionem reuelata. Quando enim vel in Dei cognitione, aut meritis, aut in munere aliquo, & dignitate progressu temporis erant specialiter profuturi, non à principio, sed post aliquod tempus ætatis nomen à Deo suscipiebant, vt nominis mutatio mutationem in persona factam indicaret, vt in Abraham, & Petro constat, & notantur Origenes, in præfat. Epistolæ ad Romanos, & Hieronymus in principio epistolæ ad Romanos, & lib. 4. in Ieremiam, in fine. At vero, qui à principio insignem munus, vel donum aliquod gratiæ acceperunt, simul habuere nomina diuinitus indita, quibus eorum prærogatiua indicaretur, vt videre licet in Isaac, in quo spes Messie ex singulari Dei promissione

Matth. 1.
Luc. 1. & 2.

Christo diuinitus nomen inditum.
Cyril.

Luc. 2.
Bernard.

Nomina in scriptura qualiter imposita solent.

Origen.
Hieron.

posita fuit, & in Ioanne Baptista, qui in vtero matris gratiam suscepit. Christus igitur, quia à principio in omni munere, & gratia fuit perfectissimus, merito à suo ortu proprium, ac perfectissimum nomen à Deo sortitus est.

*Christo per
homines no-
men im-
positum.*

Deinde, quod hæc impositio per homines facta sit, constat, quia tam Mariæ, quam Ioseph dictum est ab angelo, & *Vocabis nomen eius Iesum*. Et merito. Primum quidem, quia suavis diuinæ providentiæ dispositio hoc postulabat. Deinde, quia Beata Virgo quasi iure materno hanc sibi potestatem vendicabat. Pertinet enim ad parentes, ut filiis nomina imponant: & quamvis hoc ius patri potissimum debitum sit, tanquam capiti primariam potestatem habenti, in cuius signum legimus, Abraham filio Isaac

*Gen. 18. &
29.*

Luce. 1.

nomen imposuisse Genes. 18. non tamen omnino mater excluditur, ut ex Genes. 29. & ex aliis locis facile colligi potest. Quod tunc maxime locum habet, quando vel filius patre destituitur, vel ipse exsequi hoc munus non potest, quæ de causa Luca 1. cum Zacharias loqui non posset, Elisabeth quasi suo iure utens, dixit, *Nequaquam sed vocabitur Ioannes*. Cum ergo Beata Virgo esset vera Christi mater, ipsa debuit filio suo nomen imponere, imò cum reuera sola ipsa fuerat parens eius, ad eam solam hoc munus pertinere videbatur. Noluìt autem Deus sanctissimum Ioseph, utpote verum sponsum, & maritum Virginis hac dignitate, & autoritate priuari. Vnde recte Chrysost. hom. 4. in Matth. ita introducit Angelum loquentem ad Ioseph. *Non quia ex Spiritu Sancto est, idcirco te à ministerio tante existimes dispensationis extraneum. Nam & si nihil haberes in hac generatione commune, tamen quod est proprium patris, quodque nihil latet Virginis dignitatem, hoc tibi facile concedo, ut scilicet nato nomen imponas. Quamquam enim non sis filius tuus: tu tamen curam erga illum, & sollicitudinem ostendes parentis, & propterea te illi ab ipsa statim nominis impositione approprio, famularemque facio nato infanti. Denique cum Christus futurus esset subditus illis, scilicet Mariæ, & Ioseph, mirum non est quod eorum voluntate, & mutuo consensu nomen receperit.*

*Nomen Iesu,
Christo con-
uenienter im-
positum.*

Tertio dicendum est, nomen Iesus aptissimum & convenientissimum fuisse, ut Christo domino imponeretur. Ad hanc conclusionem confirmandam sufficit quod in præcedenti dictum est, hoc nomen à diuina sapientia fuisse excogitatum, eiusque voluntate, & autoritate sapienter inditum. Vt autem eius impositionis causam explicemus, primo statuedum est hoc nomen Hebræum esse, cuius etymologiam nonnulli sequuntur. Osiandrum hæreticum, à nomine ineffabili, & tetragrammaton Ieoua deducendam putant, addita, seu interposita vna, vel altera litera, quæ Hebraicum nomen Iehosua compleat, quo mysterium Incarnationis significari dicunt. Sed hæc, quæ in Scriptura, & Patribus fundata non sunt, omittamus. Certum igitur est Iesu nomen à verbo

*Matth. 1.
Hieronym.*

*Iesus à sal-
uando di-
ctus.*

*Mich. 7.
Abac. 3.*

saluandi originem ducere, teste angelo Matth. 1. *Vocabis nomen eius Iesum, ipse enim saluum faciet populum suum à peccatis eorum*. Vbi Hieronymus. *Iesus Hebræo sermone saluator dicitur, etymologia ergo nominis eius Evangelista signauit, dicens, Vocabis nomen eius Iesum, quia ipse saluum faciet populum suum*. Vnde vbi cunq; in veteri testamento sub hoc nomine Messias promittitur, septuaginta *messias* vertunt, & Hieronymus, seu vulgata saluatorem, *Isai. 62. Propter Sion non tacebo, & propter Ierusalem non quiescam, donec egrediasur ut splendor iustus eius, & saluator eius, ut lampas accendatur, & Mich. 7. Ego autem ad Dominum aspiciam, & expectabo Deum saluatorem meum, quod Abac. 3. Iesu nomine recte dicitur. Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo*. Vbi in Hebræo non est nomen intergrum Iesu, sed nomen *Iesu*, quod salutem significat: & potest intelligi abstractum positum pro concreto actiuo, ad denotandam saluatoris perfectionem, & ita septuaginta verterunt in Deo saluatorem meo.

Secundo obseruandum est, hoc nomen fuisse

Christo impositum tanquam proprium eius. Potest Iesu nomen autem dici proprium. Primo ut distinguitur contra Christum pro-

*Hieronymi
Cyprian.
Cyril. Ier.*

metaphoricum. Cum enim in Scriptura sacra Christus dominus variis nominibus metaphoricis appelletur, dicitur enim *pastor, osium, via*, & aliis plurquam triginta, quæ numerat Hieronymus. Ezech. 46. & multa congerit Cypri. lib. 2. ad Quirinum, à principio, & Cyril. Ierosol. cate. 10. omnia tamen sub hoc nomine *Iesu*, & propria eius significatione comprehenduntur. Secundo potest hoc nomen *Iesu* dici proprium, ut à communi, seu appellatiuo distinguitur, ut enim notauit Hieron. Matth. 16. Redemptor noster, & Christus dicitur, & *Iesus*, sed nomen *Christi*, nomen est dignitatis, nomen autem *Iesu* solum est

proprium. Nomen enim *Christi* ex vi suæ significationis commune est, reges & sacerdotes significans, qui oleo vngbantur, & inde deductum est ad significandos iustos, & sanctos, quia gratia Dei vnguntur, & inde tandem deriuatum ad Messiam per antonomasiam significandum, quod Rex futurus esset, & sacerdos, ac Deus, & homo oleo diuinitatis vinctus, ut late Eusebius, lib. 4. de demonstr. Euangelica, cap. 15. & Nicephorus, lib. 1. Hist. ca. 4. At vero nomen *Iesu*, proprium fuit ad hanc personam in hac natura significandam impositum. Tertio potest hoc nomen dici proprium Redemptoris, quia nulli alteri tributum est, & hoc sensu cõtendunt aliqui hoc nomen, ut ita dicam, materialiter sumptum ita esse proprium

*Euseb.
Nicephor.*

Christi, ut nulli alteri antea fuerit impositum. Ita tradidit Galatinus lib. 3. de arcanis, cap. 20. & Sanctes

*Galatin.
Sanctes Pa-
ginius.
Iansen.*

Pagninus in interpretatione nominum Hebraicorum, quos sequutus est Iansenius, c. 7. concordia. Nā etiam si aliqui sunt in testamento veteri similes nomine appellati, ut *Iesus Naue, Iesus Syrach, & Iesus Ioseph*, respondens hi scriptores, eorum nomen non fuisse eisdem omnino literis conscriptum, nomen enim eorum erat Iehosua, Christi autē Iesua, quod neq; est idem neq; eandem habet interpretationem. Nam *Iehosua* significat *Deus saluabit*, seu *Deus saluat*, *Iesus* vero (ut dictum est) significat *Saluatorem*. Sed maiorem fidem existimo adhibendam esse antiquis Patribus, & in linguarum cognitione peritissimis, qui docuerunt nomen hoc quoad materialem literarum sonum multis antea fuisse impositum, quamquam vis, & efficacia illius nominis noua, & singularis fuerit in Christo. *Ips enim solus* (ut Cyril. Ierosol. supra dixit) *Iesus appellatur vero nomine, à saluatore medicina habens appellatum*. Propter quod excellentiores viri, quibus hoc nomen prius impositum est, typi ac figura Christi extitisse cõsentunt. Quod abude probat locus ille Zach. 3. *Osedit mihi Dominus Iesum sacerdotem magnum*. Quo loco, verum ac proprium Iesu nomen positum esse, omnes Patres docuerunt, adeo, ut quidam eorum de solo Christo verba illa ad literam interpretentur, ut Tertull. li. contra Iudæos, ca. vlt. vbi inquit, delineatum esse ibi Christum summum sacerdotem, & in persona sua, & in ipsius nominis sacramento. Idem Laëtan. li. 4. ca. 14. Origen. hom. 9. in Leuit. Ambros. li. 3. de fide, ca. 4. Alij vero licet in sensu histor. de Iesu filio Ioseph interpretentur: allegorice tamen intelligi de Christo non negat, & omnes consentiunt typum fuisse ob similitudinem nominis, officij, & c. ut late eo loco Hieron. tractat, & Euseb. 4. li. de demonstr. Euang. ca. 29. vbi sic inquit. Magnus sacerdos, qui dicitur Iesus, apertissimam imaginem, & notam euidentissimam seruare mihi videtur Saluatoris nostri Iesu Christi, quando & illius nomine decoratur, & populi de Babylone redeunt, qui captiui illic fuerat, ductor existit. Eadem est sententia August. 12. cõtra Faust. ca. 36. August.

Cyril. Ierosol.

Zachar. 3.

Tertullian.

Laëtan.

Origen.

Ambros.

Hieronym.

Euseb.

August.

Theodoret.

Iust. Mart.

Philip.

Inno.

Chrys.

Epiph.

Matt.

Emm.

Chrys.

Epiph.

Matt.

Philip.

Inno.

Chrys.

Epiph.

Matt.

Philip.

Inno.

Chrys.

Epiph.

Matt.

Philip.

Inno.

Chrys.

Epiph.

Matt.

illi nomen mutasse, & ablato nomine Aues, vel Ofesum vocasse, quoniam introductus erat populum in eam, vt sicut in hoc munere, ita & in nomine typum Christi gereret. Et idem sensit Tertullianus libro contra Iudæos, cap. 9. & lib. 3. contra Marcionem, cap. 16. & August. lib. 16. cont. Faustum, cap. 18. & sequentibus, & libro 2. questionum in Exodum q. 103. & Ambros. in Psal. 47. in fine, & Hierony. libro 1. contra Iovinianum, latissime omnium Origen homilia 2. in Exod. 22. in Numero & 1. Iosue, & optimè Theodoretus in principio libri Iosue: Denique Philo libro de humanitate, & Iosephus libro 5. antiquitatum, cum sapientius Iosue nominant, Iesum illum appellant. Et Euseb. lib. 4. de Demonstr. in vltimis ferè verbis id confirmat, ipsius vocis interpretationem exacte explicans. Non est igitur hoc nomen in sono verborum proprium solius Christi domini: neque hoc refert ad dignitatem, vel excellentiam eius, quæ magis ex impositione, & ratione eius, quam ex sono petenda est.

Tertio igitur loco obseruandæ sunt causæ, ob quas Christo Domino hoc nomen impositum est, quas Patres citati latè persequuntur, & ideo breuiter illas indicabo. Prima est (quam hic tergit D. Thomas in corp. art.) Quia nomina propria imponuntur ex rerum, seu personarum proprietatibus: est autem Christo maxime proprium esse Saluatorem non solum corporum, sed etiam animorum: nec tantum à temporalibus damnis, sed maxime ab æternis, nec solum auferendo summum peccati malum, sed conferendo etiam perfectam gratiæ sanitatem. Cum enim perfecta sanitas in proportionem consistat, Christus veluti vnuerfis rebus debitam tribuens proportionem, saluatoris nomen perfectissime adimpleuit, pacificans per sanguinem suum quæ in calis, & quæ in terra sunt, ad Colos. 1. Vnde obiter intelligimus huius nominis impositionem, aptissime infantis circuncisionem fuisse subsequutam. Non enim prius Saluatoris nomine insigniri voluit, quam sanguinem suum pro hominibus funderet: quia verò quælibet gutta illius sanguinis ad omnium hominum salutem sufficere poterat, ideo oblato nostre redemptionis preciosissimo symbolo Saluatoris nomen dignissime est meritis. Et hinc colligitur secunda ratio huius impositionis, quia hoc nomen ad Christi Domini dignitatem, & honorem maxime pertinet, non solum quia diuinam eius vim, & efficaciam indicat, quæ ad salutem hominum perficiendam illi necessaria fuit: sed etiam quia suis operibus, & victorijs illud promeruit. Est namque illud nomen vni cuique gloriosius, quod non solum à natura, seu ab origine manat: sed etiam proprijs, ac egregijs factis comparatum est. Vnde Paulus ad Philip. 2. Humiliatus semetipsum, factus obediens vsque ad mortem, mortem autem Crucis, propter quod, & Deus exaltauit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen, vt in nomine Iesu omne genu flectatur, & c.

Tertiam rationem insinuat Diuus Thomas hic ad primum, & eam latè persequitur Bernard. serm. 2. de Circumcisione, videlicet, quia in hoc nomine omnia alia Christi nomina, tam propria, quam metaphorica comprehenduntur. In primis enim in hac voce diuinitas Christi exprimitur, quia nullus alius, nisi verus Deus nos saluare poterat, vt Patres citati docent, & explicando hoc nomen dixit Epiphanius. hæres. 29. In quo illud specialiter perpendendum est, quod Matt. capite 1. cum dixisset, & vocabis nomen eius Iesum, statim subdidit, hoc factum esse vt impleteretur, quod Iaias prædixerat, Et vocabitur nomen eius Emmanuel. Solè enim Patres interrogare, & latè tractare, quomodo, cum de Messia fuerit prædictum, vocandum esse Emmanuel, non illud, sed Iesu nomen accepit. Et quamuis diuersi diuersa respondeant, vt videre licet in Chrysostom. Theophyl. Euthym. ibi Lactant. lib. 4. cap. 22. Tertullian. li. 3. contra Marcionem

Fr. Suarez. tom. 2.

capit. 8. & 9. August. serm. 8. de Natiuitate. Matthæus Chrysostom. tamen potius dixit per huius nominis impositionem, prophetiam illam impletam esse: non enim erat sensus illius, Messiam nominandum esse hac materiali voce Emanuel, sed rem illa voce significatam ei esse tribuendam; quia tunc verè, ac singulari modo Deus nobiscum esse incepit, quando Verbum caro factum est. Quod mysterium apertissime nobis declarat nomen Iesus, quo non solum Verbi maiestas, sed etiam humanitatis veritas indicatur, sine qua Saluatoris munus Deus exequi non posset. Significatur autem illa humanitas, tanquam principium, & radix bonorum omnium, quæ sub nomine salutis comprehenduntur.

Vnde tanquam quarta ratio colligi potest, quæ ad nos homines pertinet. Voluit enim Deus hoc nomine miseros homines consolari, eorumque spem excitare. Prædixerat enim Deus Iaias sexagesimo secundo. Propter Sion non tacebo, & propter Ierusalem non quiescam, donec egrediarur vt splendor iustis eius, & Saluator nomen solatijs eius vt lampas accendatur. Et quoniam hic Saluator futurus erat hominibus omnium bonorum fons, & origo in toto illo capite hæc describit Iaias, & tandem concludit. Ecce Dominus auditum fecit in extremis terræ, dicit filia Sion, Ecce Saluator tuus venit. Et alijs sex locis volens prædicto Christi aduentu homines consolari, & ad fiduciam excitare, sub nomine Saluatoris illum proponit, vt potissimum videre licet, cap. 12. Confiteor tibi Domine, quoniam iratus es mihi, conuersus est furor tuus, & consolatus es me. Ecce Deus Saluator meus, fiducialiter agam, & non timebo, quia fortitudo mea & laus mea Dominus, & factus est mihi in salutem: haurietis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris. Vnde etiam Angeli prædicantes Christi Natiuitatem, Lucæ 1. Saluatorem statim nominant, dicentes, Quia natus est vobis hodie Saluator. Propterea ergo Iesu nomen Christus elegit, vt vel ipso nomine audito hominum animi erigerentur: tum etiam vt beneuolentiam erga homines commendaret. Cum enim posset ab alijs innumeris perfectionibus appellari, eam potissimum elegit, quæ summum eius erga homines amorem indicaret. Denique sicut inter omnia Dei attributa, misericordia est, quæ potissimum prædicatur, & extollitur, ita illud maxime nomen elegit, quod misericordiam commendaret, maxime cui potissimum conuenit illud Cantico. 1. Oleum effusum nomen tuum, vt late & eleganter persequitur Bernard. sermone 15. in Cantica. Et ideo de hoc nomine dicitur Actor. 4. Non esse aliud sub celo, in quo oporteat nos saluos fieri.

ARTICVLVS III.

Vtrum Christus conuenienter fuerit in templo oblatus.

D tertium sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter fuerit Christus in templo oblatus. Dicitur enim Exod. 13. Sanctifica mihi omne primogenitum, quod aperit vuluam in filiis Israel. Sed Christus exiuit de clauo Virginis vtero, & ita matris vuluam non aperuit. Ergo Christus ex hac lege non debuit in templo offerri.

2. Præterea, illud quod est semper præsens alicui, non potest ei præsentari. Sed Christi humanitas semper fuit Deo maxime præsens, vt pote semper ei coniuncta in vnitatis persona. Ergo non oportuit, quod coram Domino sisteretur.

3. Præterea, Christus est hostia principalis, ad quam omnes hostie veteris legis referuntur, sicut figura ad veritatem. Sed hostie non debet esse alia hostia. Ergo non fuit conueniens vt pro Christo alia hostia offerretur.

4. Præterea, inter legales hostias præcipua fuit agnus, qui erat iuge sacrificium: vt habetur Numer. 28. vnde etiam Christus dicitur agnus, Ioann. 1. Ecce agnus Dei. Magis ergo

o 3 fuit

Tertul.

August.

Ambros.

Hieronym.

Origen.

Philo.

Ioseph.

Euseb.

Vide Leo.

nam Cassian.

in 7. c. Iaias.

Nomen Iesu

cur Christo

impositum.

Colos.

Philip. 2.

In nomine

Iesu quomo-

do aliaqua

Christi con-

uenienter no-

mina.

Bernard.

Epiphani.

Matth. 1.

Emmanuel

non nomen

Christo cur

ita nomen.